

Helse- og miljøtilsyn
Salten

Langtidsplan

strategi og økonomi
2024 – 2027

Helse- og miljøtilsyn Salten IKS

Stormyrveien 25, 8008 Bodø tlf: 40 00 77 77 post@hmts.no www.hmts.no

Innholdsfortegnelse

1 Innledning	2
2. Strategier HMTS 2024-2027	3
3. Satsingsområder og arbeidsoppgaver 2024-2027	4
4. Økonomiplan 2024 - 2027	6

1 Innledning

Helse- og miljøtilsyn Salten IKS (HMTS) ble etablert som interkommunalt selskap i 2004 og har siden det bygd opp et solid selskap med 4 ansatte. Selskapet har 11 eierkommuner; Bodø, Fauske, Saltdal, Gildeskål, Meløy, Beiarn, Værøy, Røst, Sørfold, Steigen og Hamarøy. Selskapet utfører tilsyn, saksbehandling og veiledning på vegne av kommunene innenfor folkehelse og miljørettet helsevern. Arbeidet er en viktig del av kommunenes folkehelsearbeid for å fremme befolkningens helse. Miljørettet helsevern omfatter faktorer og forhold (fysiske, kjemiske, biologiske og sosiale) som kan ha negativ innvirkning på folks helse. Dette er lovpålagte oppgaver som i hovedsak er hjemlet i Folkehelseslovens kap 3 og en rekke forskrifter under denne. Det gjennomføres risikobaserte tilsyn etter en fastsatt tilsynsplan. Innenfor internkontroll er det utarbeidet et eget kvalitetsstyringssystem for selskapet. Rutinebeskrivelser ble i 2012 sendt kommunene til deres internkontrollsystem. Ti av elleve kommuner har delegert vedtaksmyndighet til HMTS i enkeltsaker av ikke-prinsipiell karakter. Alle saker sendes til den aktuelle kommuneoverlegen til uttalelse før vedtak fattes. Eierandel og tilskudd beregnes ut fra årlige befolkningstall.

Skoler, barnehager og tatoverings/hulltakingsvirksomheter har godkjenningsplikt. Badstuer, forsamlingslokaler, hospitser, asylmottak, campingplasser, m.m har meldeplikt ved oppstart/endringer. Det føres rutinemessig tilsyn etter tilsynsplan og årlig aktivitetsplan på en rekke virksomheter. Lovverket omfatter i utgangspunktet ikke private boliger og fritidseiendommer, men kan i noen tilfelle omfatte hygieniske forhold i utleieboliger eller i private boliger dersom det påvirker omgivelsene. Når det gjelder vannverk godkjenner Mattilsynet disse, mens HMTS/kommunene gir uttalelse til søknadene.

Som IKS drives selskapet i hht IKS-lov og forvaltningslov med representantskapsmøter, styremøter samt eiermøter ved behov.

Eierkommunene vedtok i 2021 at tilskuddene fra kommunene skal fullfinansiere 4 stillinger i HMTS og at dette skal inkludere alle tjenestene vi gir eierkommunene.

Personale: Virksomheten har fokus på å opprettholde og videreutvikle den spisskompetansen som HMTS skal besitte.

Styringsdokumenter for øvrig:

- IKS-loven
- Selskapsavtale
- Årshjul for styret
- Langtidsplan ned strategi, tilsynsplan og økonomiplan
- Årlig handlingsplan/aktivitetsplan
- Beredskapsplan miljørettet helsevern

2. Strategier HMTS 2024-2027

HMTS er et interkommunalt selskap, eid av 11 kommuner. Pr 2023 består selskapet av 4 faste stillingshjemler. Selskapet får tilskudd til drift av 4 stillinger fra kommunene.

Selskapet er en viktig kompetansebedrift innenfor lovpålagte oppgaver for eierkommunene og har en kompetanse eierkommunene har behov for. Denne kompetansen og kapasiteten kan kommunene benytte til relevante oppgaver de ønsker å gjennomføre. Tilsyn og veiledning er selskapets grunnleggende oppgaver og dette skal utføres med høy faglig kvalitet.

Visjon: *Trygge og sunne innbyggere*

Virksomhetside

Utføre saksbehandling, tilsyn og veiledning innenfor forebyggende folkehelse og miljørettet helsevern

Verdier: *Kompetente, ansvarlige og tilgjengelige*

- Vi er kompetente med erfaring og evne til å utføre oppgavene våre. Vi holder oss faglig oppdatert
- Vi er ansvarlige og utfører oppgaver i tråd med lovverk og styrende dokumenter
- Vi er tilgjengelige og følger opp henvendelser

Mål:

- Være en synlig og viktig aktør i arbeidet med folkehelse og miljørettet helsevern
- Være et kompetansesenter som
 - bidrar med veiledning og erfaringsdeling i eierkommunene
 - utfører lovpålagte oppgaver og tjenester innenfor aktuelle fagområder
- Ha beredskap ved større uønskede akutte og/eller langvarige hendelser

Fokusområder:

- Være synlig for eiere og publikum
- Sikre helsehensyn i kommunal planlegging
- Fysisk og sosialt miljø for barn og elever i barnehage, skole og SFO
- Legionellaforebygging i dusjanlegg
- Delta i nasjonale tilsynskampanjer
- Internkontroll i virksomheter

3. Satsingsområder og arbeidsoppgaver 2024-2027

Tilsynsplan miljørettet helsevern i Salten

Forskriftene (bortsett fra forskrift om strålevern) er hjemlet i Lov om folkehelsearbeid, kap 3
Forskrift om strålevern er hjemlet i Lov om strålevern og bruk av stråling

Tilsynsklasse	Kriteriehelserisiko	Tilsynsfrekvens	Fagområde og virksomheter, eller deler av virksomheter *	Lovverk
1	Betydelig	Min. hvert 2. år	Kjøletårn, luftscrubber, boblebad, befuktn, anlegg, innendørs fontener – 5 Sykehjem, sykehus, institusjoner ReHab o.l. –ca. 20	Forskrift om miljørettet helsevern
2	Moderat	Min. hvert 4. år	Skoler og barnehager - 168 Campingplasser - ca 37 Sykehjem og sykehus -ca 19 Skadedyrbekjempere – ca 3 Asylmottak – ca 7 (tilsyn etter behov) Piercing, tattoo, hulltakingsvirksomh. – 6 Solarier – ca 10 Badeanlegg, badstuer - ca 25	Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger Forskrift om miljørettet helsevern Forskrift om strålevern Forskrift om hygienekrav for frisør-, hudpleie-, tatoverings- og hulltakingsvirksomhet Forskrift om badeanlegg, bassengbad, badstue, mv
3	Lav	Tema tilsyn etter behov/klage	Hotell, bilvaskehall, m.m. - ca 70 Idrettsanlegg – dusjanlegg (legionella) Hudpleie, frisør, etc - ca 60 Hoteller, overnattingssteder, fiskecamper, restaurant, samlingslokaler, hospitser, fengsel, etc Bygg/anlegg, restauranter, m.m. – ca 350 Offentlige toaletter på rasteplasser og ventrom	Forskrift om miljørettet helsevern Forskrift om hygienekrav for frisør-, hudpleie-, tatoverings- og hulltakingsvirksomhet

*Antall virksomheter pr 2023

I tillegg til tilsyn, som ofte er temabasert, har vi mange andre forvaltningsoppgaver som er utfyllende i forhold til fagområde i kommunene. Dette er saksbehandling, veiledning, foredrag, møter med eierkommunene, deltakelse i planprosesser, uttalelse til planer, bidrag i ulike utvalg, henvendelser/klagesaker, folkehelse, beredskap og innsats i akutte samfunnsaktuelle saker.

Klager/bekymringsmeldinger på områder hvor vi ikke fører regelmessig tilsyn, spesielt knyttet til støy, er et økende arbeidsfelt og er ressurskrevende. Dette er oppgaver som vi er forpliktet til å vurdere etter lovverket. Det er viktig at det jobbes aktivt for å ivareta støy og eventuelle støyulempere i de ulike planprosesser i hht Plan- og bygningsloven i kommunene.

Barnehager, skoler og skolefritidsordninger:

- Innarbeide ny forskrift
- Godkjenning: Behandle søknader om nybygg, rehabilitering og andre vesentlige endringer.
- Første tematisyn etter godkjenning: Gjennomføres etter oppstart og drift i rundt 6 mnd.
- Ordinære tematisyn hvert 4 år. Tema kan være
 - a. Internkontroll
 - b. Innemiljø (luft, temperatur, lys, etc)
 - c. Lyd: lydnivå, akustikk og etterklang
 - d. Elevtoaletter på skoler
 - e. Uteområde
 - f. Fysisk og sosialt miljø
- Spesiell oppfølging av virksomheter som enda ikke har akseptabelt radonnivå.
- Ivareta kunnskap om skoler, barnehager og skolefritidsordninger i kommunal forvaltning, plansaker, mm. Kontakt med kommuneadministrasjon
- Oppfølging av henvendelser og løpende pålegg

Sykehjem og rehab-institusjoner:

- Tilsyn/oppfølging i forhold til hygiene og internkontroll spesielt i forhold til rutiner for å hindre legionellaoppblomstring. Hvert 2. år. En oppprioritert oppgave.

- Utvidet tilsyn med sykehjem: Oppfølging av landsomfattende tilsynskampanje i 2019. Fokus på beboernes forhold; innemiljø, trivsel, mm.

Kjøletårn/luftscrubbere: Pr nå har vi en slik virksomhet. Den følges opp med tilsyn hvert 2. år.

Campingplasser, badeanlegg, solarier, tatoveringsvirksomheter og asylmottak: Tilsyn minimum hvert 4. år, ev. ved klage i forhold til internkontroll, hygiene, og ev stråling.

Skadedyrbekjempere: Gjennomgang spesielt i forhold til rutiner ved oppdrag i barnehage og skole. Hvert 4. år. I 2024 landsomfattende tilsyn på slike.

Planer:

- Innspill og deltakelse i planarbeid, ROS-analyser – prosjektgrupper, bidrag med data, faglige innspill og korrekturlesing. Spesielt utført i Bodø, men også noe i Meløy og Saltdal
- Ivareta folkehelseloven i høringsuttalelser - gjennomgang og uttalelser til kommunale planer som varsles/sendes på høring
- I henhold til forskrift om oversikt over folkehelsen skal kommunene ha oversikt over helsetilstanden til befolkningen. HMTS bidrar i arbeidet i de kommuner som etterspør bistand.

Folkehelsealliansen i Nordland: Deltakelse.

Kommuneoverleger:

- Sekretariat for kommuneoverlegeforum i Salten. Ca 4 møter pr år.
- Løpende samarbeid med kommuneoverlegene i kommunene. Alle vedtak kvalitetssikres av kommuneoverlegene.

Kommunikasjon og synliggjøring:

- Formidle samfunnsaktuelle tema og nyheter og vårt arbeid i aktiv og informativ hjemmeside og facebookside.
- Årlig gjennomgang av kommunenes hjemmesider med innspill for å sikre at informasjon om miljørettet helsevern er best mulig der også.
- Samarbeidsmøter /dialogmøter/eiermøter med eierkommunene.
- Gode saksbehandlingsrutiner med ulike kommunale etater.
- Synliggjøre HMTS gjennom deltakelse i styrer og eksterne samarbeidsorgan.

Annet:

- Henvendelser: Løpende oppfølging i hht Folkehelseloven.
- Offentlige toaletter på rasteplasser og venterom: Tilsyn og oppfølging av hygiene på toaletter, riks – og fylkesveier.
- Fagsamlinger/møter for driftspersonell, kommuneadministrasjon, skoler, barnehager innenfor ulike tema som legionella, lyd miljø, internkontroll og inneklima.

4. Økonomiplan 2024 - 2027

Økonomiplanen er revidert ut fra økonomiplan 2023 – 2026, regnskap 2022 og representantskapets vedtatte budsjettgrunnlag i mai 2023. Det er lagt til grunn 2023-kroner og innbyggertall pr. 01.01.23.

Eierkommunene vedtok i 2021 at tilskuddene fra kommunene skal fullfinansiere 4 stillinger i HMTS og at dette skal inkludere alle tjenestene vi gir eierkommunene.

Økonomiplan for HMTS 2024 – 2027

	Regnskap 2022	Tot budsj 2023	Tot budsj 2024	Tot budsj 2025	Tot budsj 2026	Tot budsj 2027
Driftsinntekter						
Salg av tjenester inneklime	524 646					
HMTS inn i framtiden	0					
Hygienesertifikat		5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Prosjekt luktpanel	28 094	28 000	0	0	0	0
Sum prosjektinntekter	552 740	33 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Fra eierkommunene, basis*	4 602 965	4 771 877	5 014 823	5 184 817	5 354 811	5 524 805
Andre inntekter	0					
Sum andre inntekter	4 602 965	4 771 877	5 014 823	5 184 817	5 354 811	5 524 805
SUM DRIFTSINTEKTER	5 170 598	4 804 877	5 019 823	5 189 817	5 359 811	5 529 805
Driftskostnader						
Sum personalkostnader**	4 067 552	4 173 643	4 348 224	4 463 485	4 590 638	4 721 005
Sum avskrivninger	0	22 000	19 000	18 000	17 000	17 000
Sum andre driftskostnader	827 062	646 500	667 599	703 000	713 000	718 000
SUM DRIFTSKOSTNADER	4 894 614	4 842 143	5 034 823	5 184 485	5 320 638	5 456 005
DRIFTSRESULTAT**	275 984	-37 266	-15 000	5 332	39 173	73 800
Finansposter	22 498	5 000	15 000	10 000	10 000	5 000
Inndekning fra egenkapital		32 266	0	0	0	0
ÅRSRESULTAT	298 482	0	0	15 332	49 173	83 800

*: 59 kr pr innbygger i 2024, 61 i 2025, 63 i 2026 og 65 i 2027 beregnet ut fra innbyggertall pr 01.01.23

** : Det benyttes kr 230 000 fra premiefondet til HMTS i KLP til pensjonskostnader i 2023

Endring: Inndekt drift Luktpanel går ut fom 2023: kr 28 000 pr år